

Expertkommentarer #2

En artikelserie från Systemairs specialister i syfte att förse allmänheten med korrekt teknisk information.

Låt oss tala klarspråk kring valet av filter för luftbehandlingsaggregat

Michelle Junander

Luftfiltrering har en betydande roll när det kommer till att upprätthålla en optimal inomhusmiljö. Kanske viktigare än någonsin i ljuset av COVID-19. Dock har den ökade uppmärksamheten på luftfiltrering också gett upphov till en del felaktig information kring valet av luftfilter för luftbehandlingsaggregat. Det är något vi vill diskutera i den här artikeln.

Se till helheten

På Systemair anser vi att man bör se på ventilationssystemet i sin helhet och vilken roll det spelar för inomhusmiljön (IAQ) och där luftfiltren ingår som en del i helheten.

Fokus bör därför ligga på att säkerställa rätt filteravskiljning där man tar hänsyn till hela applikationen och projektets specifika krav och förutsättningar. Filtret är inte den enskilt avgörande faktorn för en god inomhusmiljö och minimering av risken för virus spridning. Det kommer alltid an på helheten.

Avvägningen mellan optimal luftfiltrering och energieffektivitet är mångas huvudbry. Men vi får inte glömma varför vi installerar filter från första början - det är för att förbättra inomhusklimatet (IAQ) och hälsan för dem som vistas i en byggnad. Ett bra luftfilter av god kvalitet kan ha både hög filtreringseffektivitet och god energieffektivitet. Det ena utesluter inte det andra.

Hur vet jag att jag väljer rätt filter?

TDet finns vedertagna standarder, framtagna av internationella organisationer, för att du som kund ska kunna avgöra vilket filter du ska välja. [På Svensk Ventilations hemsida hittar du samlade artiklar och rekommendationer för val av filter.](#) Här kan man också som medlemsföretag ladda ner Eurovents rekommendation 4/23 på svenska gratis.

En viktig referenspunkt är branschrekommendationen Eurovent 4/23 (2020) vilket är en EN ISO 16890-standard för klassificering av luftfilter i allmänna ventilationsapplikationer. För att förenkla valet av filter använder Eurovent en metod där man kategoriserar (förenklat) utomhusmiljöerna baserat på hur förorenad luften är och inomhusmiljön i olika tilluftskategorier. Man matchar sedan sin utomhuskategori (ODA 1-3) med den önskade inomhusmiljön man vill ha (SUP 1-5). För att hålla en jämn internationell standard baseras den på de gränsvärden som rekommenderas av Världshälsoorganisationen (WHO). För rekommendationer kring filtreringsgrad hänvisar vi till punkt 4.5 i Eurovents rekommendation.

Finns det ett certifieringsprogram för luftfilter?

Ja. Och vi uppmanar verkligen dig som kund att läsa på om Eurovents certifiering av luftfilter. Den här certifieringen som är ackrediterad av tredje part, säkerställer hur bra luftfiltren fungerar när det gäller både filtrering och energieffektivitet. Plus att den också har ett praktiskt märkningssystem, som hjälper användarna att enkelt hitta de bästa filtren.

När är HEPA-filter rätt val?

HEPA-filter (High Efficiency Particle Arrestance) används ofta i miljöer där man har höga krav på partikelavskiljning och renhet. HEPA -filter kan vara en bra lösning om användningsområdet har de behoven, men man bör vara observant på att luftbehandlingsaggregatet är rätt dimensionerat och klarar effekten av HEPA-filter. I många fall räcker de filter som rekommenderas i tillverkarens underhållsinstruktioner - förutsatt att man följt en korrekt process (Eurovents) vid val av filter. Samt att man givetvis sköter underhållet av anläggningen.

HEPA-filter har en bra filtreringskapacitet, men kan inte installeras godtyckligt i alla luftbehandlingsaggregat.

De flesta standardaggregat är inte dimensionerade för HEPA-filter men i de fall man använder HEPA-filter i en tilluftslosning rekommenderas ett förfilter för att förlänga filtrets livslängd. att och när de används i en tilluftsinstallation, rekommenderas ofta ett förfilter för att förlänga livstiden.

Fråga oss om du undrar något

Om du undrar över något ber vi dig att kontakta din leverantör. Våra experter på Systemair finns här för dig om du behöver hjälp.

Författare: Michelle Junander

Även om HEPA-filter erbjuder en mycket hög luftfiltrering så kan luften i rummet och ytorna fortfarande vara kontaminerad av viruspartiklar från smittade personer i rummet. Man kan inte lita sig tillbaka och förlita sig på valet av filter.

Ett bra luftfilter av god kvalitet kan ha både hög filtreringseffektivitet och god energieffektivitet. Det ena utesluter inte det andra. Eftersom HEPA-filter har en högre filtreringseffektivitet så är även energikostnaden högre jämfört med standardfilter. Energikostnaden får aldrig vara det primära vid val av filter, utan applikationen och förutsättningarna måste tas med i helhetstänkandet. Och igen, påminn dig om syftet med filter - det ska i första hand leda till en god inomhusmiljö.

Vilka allmänna rekommendationer kan man följa?

Som vi nämnde i inledningen bör man ha en helhetssyn och se till hela sin ventilationslösning för att få bästa möjliga inomhusmiljö. Med den utgångspunkten rekommenderar våra experter på Systemair följande:

- Upprätthåll effektiv ventilation och säkerställ luftflödena
- Stäng av eventuell återluft, så att all tilluft om möjligt består av uteluft
- Kontrollera att aggregaten är injusterade med rätt tryckbalans och att service är utförd enligt tillverkarens anvisningar
- Byt filter som vanligt med sedvanliga skydd: heltäckande kläder, handskar, andningsmask och skyddsglasögonSet recirculation according to operation mode
- Läs Eurovents rekommendationer för val av luftfilter

Mer detaljerad information om rekommendationer för tider med och utan drift finns här:

<https://www.systemair.com/se>